

Forslag

til

Lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

Fremsat den 21. maj 1969 af *landbrugsministeren*.

I lov nr. 259 af 9. juni 1967 om udlån til yngre landmænd som ændret ved lov nr. 232 af 6. juni 1968 foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, ændres „reglen i stk. 1, nr. 3“ til „reglerne i stk. 1, nr. 1 og 3“.

2. *Stk. 2 i § 3* affattes således:

„*Stk. 2.* Handelsværdien skal godkendes af landbrugsministeren. Den beregnes som den samlede værdi af den faste ejendom med besætning, driftsinventar og driftsmateriel på ansøgningstidspunktet. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler om beregningen af handelsværdien.“

3. §§ 7, 7 a og 7 b affattes således:

„§ 7. Landbrugsministeren kan yde et tilskud på 1½ pct. af ejendommens handelsværdi, jfr. § 3, stk. 2, til landmænd, der har erhvervet en landbrugsejendom efter 31. marts 1969, og som opfylder betingelserne i § 1.

Stk. 2. Ansøgning om tilskud skal indgives inden 1 år efter ejendommens overtagelse.

§ 7 a. Landbrugsministeren kan endvidere yde tilskud for finansåret 1969-70 og senere finansår, jfr. § 7 b, stk. 2 og 3, til landmænd, der

- 1) første gang har overtaget en landbrugsejendom i den 5 års periode, der udløber 31. december i det finansår, for hvilket tilskuddet ydes,
- 2) var under 40 år ved denne ejendoms overtagelse,
- 3) stadig ejer og driver en landbrugsejen-

dom og har landbrug som hovederhverv og

- 4) ikke for det samme finansår opnår tilskud efter § 7.

Stk. 2. Ansøgning om tilskud skal indgives inden 1. februar i det finansår, for hvilket tilskuddet søges.

§ 7 b. Tilskud efter § 7 a for finansåret 1969-70 beregnes i forhold til den skattemæssige værdi ved ansøgerens formueansættelse for skatteåret 1969-70 af hans nuværende landbrugsejendom med besætning, bortset fra pelsdyr. Er ejendommen erhvervet efter det tidspunkt, der danner grundlag for nævnte formueansættelse, beregnes tilskuddet i forhold til den for ejendommen på overtagelsestidspunktet senest forud for 14. almindelige vurdering ansatte ejendomsværdi med tillæg af værdien af besætningen — bortset fra pelsdyr — på samme tidspunkt, ansat efter de ved skattemæssige normalpriser. Tilskuddet kan dog højst beregnes i forhold til 600.000 kr. Ejendommens grundværdi kan ved beregningen af tilskuddet kun medregnes i det omfang, den efter § 6 i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme kan være genstand for beskatning med nedsat grundskyldpromille.

Stk. 2. Tilskuddet for finansåret 1969-70 udgør for landmænd, der første gang har overtaget en landbrugsejendom i kalenderåret

1965, 1966, 1967 eller 1968 0,50 pct.
1969 0,75 —

af den efter stk. 1 beregnede værdi.

Stk. 3. For de følgende finansår fastsætter landbrugsministeren efter forhandling

med De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger de nærmere regler for beregning af tilskud efter § 7 a.“

4. Efter § 10 indsættes:

„§ 11. Loven optages til revision i folketingsåret 1969-70.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved § 7 i lov nr. 259 af 9. juni 1967 om udlån til yngre landmænd (folketingstidende 1966-67, 2. samling, sp. 1539-40, 1878-1909, 5017-5027 og 5253, tillæg A, sp. 1921-30, tillæg B, sp. 1509-12, tillæg C, sp. 797-800) blev der i hvert af de 2 første år, loven var gældende, (finansårene 1967-68 og 1968-69) stillet 5 mill. kr. til rådighed som kontant tilskud til nyetablerede landmænd, der opfylder betingelserne for lån efter nævnte lov.

Regeringen er af den opfattelse, at løsningen af en række af de problemer, der knytter sig til generationskiftet i landbruget, er af stor samfundsmæssig betydning og har derfor fundet det rimeligt også fremover at stille tilsvarende beløb til rådighed. Men samtidig har regeringen stillet yderligere 7 mill. kr. årligt til rådighed som driftstilskud til yngre landmænd.

Samtidig med at give regler om disse midlers fordeling, stilles der forslag om visse ændringer i 1967-loven, hvorom der nærmere redegøres nedenfor.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til nr. 1.

Efter den nugældende formulering kan lån kun ydes landmænd, der „første gang erhverver en landbrugsejendom“, og det har vist sig, at denne absolutte regel i visse tilfælde har ført til mindre rimelige resultater, idet der bl. a. ikke er adgang til at se bort fra tidligere ejendomserhvervelser, der ikke er foretaget med henblik på etablering som selvstændig landmand.

Efter forslag fra De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger åbnes der derfor nu mulighed for, at landbrugsministeren kan dispensere fra § 1, stk. 1, nr. 1. Det er tanken at udøve denne dispensationsadgang med bistand fra De samvirkende danske Landboforeningers og De samvirkende danske Husmandsforeningers repræsentanter i det i henhold til landbrugsministeriets bekendtgørelse af 27. juli 1967 om udlån til yngre landmænd nedsatte bedømmelses-

udvalg. Endvidere bemærkes, at der er tale om et forholdsmæssigt lille antal sager, og at kravene til landmanden om, at han skal eje og drive ejendommen samt have landbrug som hovederhverv, begrænser dispensationsbestemmelsens anvendelsesområde.

Til nr. 2.

Ved den ændrede formulering indgår foruden som hidtil løsrøerhvervelser i tiden mellem købet af ejendommen og ansøgningens indgivelse tillige værdien af bygningsforbedringer og arealforbedringer ved jordkøb eller grundforbedring inden ansøgningens indgivelse.

Ændringen tilsigter i videst muligt omfang at ligestille ministeriets beregning af ejendommens handelsværdi med realkreditinstitutionernes vurdering til låneefterretning.

Til nr. 3.

Efter den nugældende formulering af tilskudsbestemmelsen i § 7 fordeles det hidtil gældende tilskudsbeløb på 5 mill. kr. årligt ved finansårets udløb mellem ansøgerne i forhold til handelsværdierne af de i finansåret erhvervede ejendomme. Denne udskydelse af fordelingen har bevirket, at landmænd, der har søgt tilskud på grundlag af erhvervelse i begyndelsen af et finansår, har måttet vente op til 1½ år på tilskuddets beregning og udbetaling. På grundlag af ca. 1.000 ansøgninger for finansåret 1967-68 repræsenterende en samlet handelsværdi på ca. 400 mill. kr. er tilskuddet for dette år fastsat til 1¼ pct. Da antallet af tilskudsansøgninger for finansåret 1968-69 er ca. 1/10 mindre end det foregående år, kan en tilsvarende tendens for følgende finansår (også under hensyn til at ansøgningsfristen for tilskud foreslås forlænget) formentlig begrunde fastsættelse af tilskudsprocenten til 1½, idet dette ikke kan forventes at medføre en væsentlig overskridelse af det samlede tilskudsbeløb på 5 mill. kr. årlig. Ved den foreslåede ændring opnås foruden en hurtigere udbetaling af tilskuddene en meget enklere og tidsbesparende administration.

Vedrørende de foreslåede §§ 7a og 7b bemærkes, at de pågældende midler, efter forslag fra land-

brugsorganisationerne vil blive fordelt som driftstilskud til landmænd, der har erhvervet ejendom i de senere år. For at simplificere administrationen vil tilskud i første finansår (1969-70) blive ydet med faste procenter, svarende til en skønmæssig udgift på omkring 7 mill. kr.

Også for de kommende år er det tanken at finde frem til en fordelingsform, hvorefter man allerede ved årets begyndelse kan regne med faste procent-

satser, selv om dette i et enkelt år måske medfører mindre overskridelse af de 7 mill. kr.

Det forventes, at administrationen af de foreslåede ændringsbestemmelser stort set vil kunne varetages med det bestående administrationsapparat.
